

ת"פ 6396/04/17 - מדינת ישראל נגד יוסף מאריקיאן

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 6396-04-17 מדינת ישראל נ' מאריקיאן(עציר)

בפני כבוד השופט אבי לוי
המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם יוסף מאריקיאן (עציר)

גזר דין

הנאשם, יוסף מאריקיאן, הורשע על בסיס הודאתו בעובדות, אשר נכללו בכתב-אישום מתוקן אשר הוגש נגדו במסגרת הסדר-טיעון.

כעת, הגיעה השעה לגזור את דינו בגין מעשיו.

מעובדות כתב-האישום מצטיירת תמונה כדלקמן -

ביום 29 מרץ 2017 לפני השעה 6 בבוקר, בטמרה, **התפרץ הנאשם לרכב טויוטה השייך למתלוננת ואשר חנה בחצר ביתה**. ההתפרצות בוצעה על-ידי פתיחת הדלת שליד מושב הנהג וכניסה לרכב במגמה ליטול ממנו דברי-ערך. בפועל, **מצא הנאשם מתחת למושב הנהג ארנק ובו 1,000 ₪ במזומן**. הוא נטל את הכסף עימו. מעשים אלו הביאו להרשעתו בעבירות של **פריצה לרכב**, לפי סעיף 413' סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") וגניבה לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

דקות ספורות לאחר שביצע את המעשה הנ"ל נכנס לחצר ביתו של המתלונן בכך שפתח את שער הכניסה לחצר ונכנס לתוכה כשבכיס מכנסיו סכין יפנית. מתוך החצר הוא **התפרץ למחסן סמוך והוציא ממנו עגלה; על העגלה הוא העמיס כבלי חשמל ונחושת בשווי מוערך של כ-3,000 ₪ והחל למשוך את העגלה אל מחוץ לחצר**. המתלונן יצא לחצר, ראה את הנאשם ודרש ממנו לעזוב את הרכוש ולעזוב את המקום. הנאשם סירב, **שלף מכיס מכנסיו את הסכין וגרם למתלונן באמצעותה פצע באורך 4 ס"מ** בזרועו הימנית כדי למנוע התנגדות לגניבת הרכוש. בהמשך, כששמע שהמתלונן מתכוון להזמין למקום אנשי משטרה, הוא עזב את החצר כשהוא מותיר את הרכוש מאחור.

על מעשים אלו הורשע הנאשם בעבירה של **התפרצות לבניין**, לפי סעיף 407(ב) ו-408 לחוק **וניסיון שוד בנסיבות מחמירות**, לפי סעיפים 402(ב) ו-25 לחוק העונשין.

ראיות התביעה

הוצג לפניי תדפיס מידע פלילי, שהוצא בעניינו של הנאשם. ממנו עלה, שהנאשם הורשע בשנת 2016 בפני בית-המשפט

השלום בעכו (במסגרת ת.פ. 16-03-25386) בכך שעבר עבירות של איומים, גניבה, התפרצות ותקיפת בת-זוג. בגין כך הוטלו עליו 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל וכן 10 חודשי מאסר על-תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור עבירת רכוש מסוג פשע וכן 6 חודשי מאסר על-תנאי לבל יעבור עבירת אלימות מסוג עוון.

הודגש, כי עונש המאסר המותנה בן 10 חודשים הוא בן-הפעלה. עלה כי הנאשם הורשע בחודש אוק' 2015 בבית-משפט השלום בעכו בעבירות של החזקת סמים וצריכתם וכי בחודש נוב' 2012 הורשע בעבירות של איומים ותקיפה וריצה בגין אלה עונש מאסר ממשי בן 6 חודשים. בעברו של הנאשם נרשמו עוד עבירות שעניינן הפרעה לשוטר ואיומים (2010), החזקת סמים (2005), זיוף וגניבה (2005) ורבות נוספות.

עיון בגזר-הדין משנת 2016 לימד, כי הנאשם התפרץ אז לבית אחיו ונטל ממנו כספת וכן 1,200 ₪; ואף איים על גיסתו לפגוע בה כשאתרה אותו כאשר ברשותו הרכוש הגנוב. באותן נסיבות הוא אף היכה את אשתו על ישבנה באמצעות חפץ קהה.

טיעוני הצדדים לעניין העונש

התביעה

ב"כ התביעה עמד בטיעוניו הכתובים על חומרת העבירות שבביצוען הורשע הנאשם, על שיקולי המדיניות החלים בכגון דא, על נסיבותיו האישיות של הנאשם ועל שיקולי הענישה. לדעת התביעה נכון בעניינו של הנאשם להחמיר בעונש בהתחשב בשיקולי הרתעת היחיד והרבים כאחד.

לאור כל אלה, עתרה התביעה לקביעת מתחם ענישה הנע בין 8 לבין 18 חודשי מאסר בפועל בגין העבירות הנכללות באישום הראשון (התפרצות לרכב וגניבה מתוכו) ומתחם אשר כולל מאסר לריצוי בפועל לתקופה הנעה בין 2 ל-4 שנות מאסר באשר לאישום השני (ניסיון שוד והתפרצות).

התביעה אף טענה, לחלופין, כי אם בית-המשפט יבחר לקבוע מתחם כולל בגין המעשים כולם, מתחם זה צריך שיכיל רכיב של מאסר לריצוי בפועל לתקופה הנעה בין 3 לבין 5 שנות מאסר לריצוי בפועל.

התביעה עתרה לצבירת המאסר המותנה לעונש המאסר המוטל על הנאשם כעת.

ההגנה

הסנגור המלומד עמד על כך שעניין לנו באירוע שלא קדם לו תכנון מראש, וכי לא היתה כל כוונה לפגוע במתלונן; הפגיעה גופה היתה קלה; היא בוצעה בזרוע ולא באזור חיוני בגוף. מיד לאחר האירוע עזב הנאשם את המקום והותיר את הרכוש מאחוריו. גם הכניסה לכלי-הרכב לא לוותה בביצוע פריצה, אלא בפתיחת הדלת אשר לא היתה נעולה. ניטל סכום נמוך אשר נתפס אח"כ בביתו של הנאשם.

לאור זאת, טען הסנגור המלומד שראוי שהרף העליון של מתחם הענישה לא יחרוג מ-24 חודשי מאסר. הוא אף הצביע אל עבר שורה של פסקי-דין, אשר לדעתו, תומכים בטענתו זו. לאור נסיבות האירוע ונסיבותיו האישיות של הנאשם, נטען, כי ראוי לקבוע עונש "על הצד המקל של המתחם".

הסנגור הצביע על כך, שהנאשם הודה במיוחס לו מיד, הוא בן 50, ואב ל-3 קטינים (בגילאים 3,4,5); הוא טופל בבעיית

הסמים שלו במסגרת מוסד מ.א.מ.ץ; הוא מעוניין להמשיך בטיפול זה לאחר שישוחרר מכלאו. שיקום הנאשם מחייב הליכה לקראתו.

בכל הנוגע לסוגיית הפיצוי הטעים הסנגור כי הנזקים שנגרמו כתוצאה ממעשי הנאשם היו נמוכים, וכן כי מצבו הכלכלי של הנאשם קשה.

דברו האחרון של הנאשם

הנאשם הביע צער על מעשיו, ציין כי לא עשה את שעשה מתוך כוונה רעה אלא בצר לו כאשר התקשה לפרנס את ילדיו לנוכח היותו נכה וסובל מבעיית סמים.

דין והכרעה

הנאשם שלפניי ביצע במהלכן של מספר דקות בשעת בוקר ביום 29.3.17 שורה של עבירות-רכוש ועבירת אלימות אשר הביאוהו לדין.

גזירת הדין תיעשה, כמובן, בהתאם לעקרונות שנקבעו בסימן א'1 בפרק ו' בחוק העונשין, שעניינו הבניית שיקול-הדעת השיפוטי בענישה. כידוע, העיקרון המנחה שנקבע בסימן זה הוא **קיום יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה בנסיבותיהם ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו** (סעיף 40ב לחוק העונשין).

מצאתי לנכון להתייחס אל מכלול העבירות אשר נכללו בכתב-האישום כמצטרפות לכדי "**אירוע אחד**" כמשמעו של מונח זה בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, בהתאם לפרשנות שניתנה למונח זה בפסיקת בית-המשפט העליון. אמנם, הנאשם התפרץ לרכוש הזולת בשני אתרים נפרדים, קיימים קרבתות שונים למעשים ובאחד מהם אף נפצע אדם; עם זאת, בהתחשב בסמיכות הזמנים הרבה, בסמיכות המקום ובאופי המעשים, סברתי שקיים **קשר ענייני הדוק** בין המעשים השונים ולפיכך, ראוי, לטעמי לקבוע בגין כולם מתחם עונש הולם אחיד ויחיד(ראו לעניין זה למשל: ע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל**, מפי כב' השופטת ברק-ארז, ניתן ביום 29.10.14; ע"פ 9308/12 **עיסא נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 30.7.15).

בקביעת מתחם העונש ההולם עליי לאתר את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות שבוצעו בידי הנאשם, במידת הפגיעה בכל אחד מאלו, במדיניות הענישה הנוהגת בכגון דא ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות (סעיף 40ג(א) לחוק העונשין).

יקל להניח את האצבע במקרה זה על **הערכים החברתיים** אשר נפגעו פועל יוצא של מעשיו של הנאשם. מעשיו פגעו בזכותם של שני המתלוננים לקניינם ופגעו גם בזכותו של המתלונן לשלמות גופו; מעשיו פגעו בסדר הציבורי ובזכותם של חברי הציבור לחיות בשלוות-נפש.

מידת פגיעת מעשיו של הנאשם בערכים המוגנים בינונית, בהתחשב בגובה סכומי הנזק שנגרם ובאופי הפגיעה שנגרמה כתוצאה מהמעשים.

מדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירות ממין אלו שבביצוען הורשע מחמירה. בתי-המשפט עומדים על כך, שראוי להגן על זכותם של בני-אדם לחיות בשלווה בבתייהם ובחצריהם ולהיות משוחררים מהתפרצויות לרשות היחיד שלהם לצורך

חמיסת רכושם. הערכאות השונות עמדו על כך, שפריצות שכאלו גורמות עוגמת-נפש רבה לקרבנות ולעיתים אף מולידות עימותים אלימים בינם לבין הפורצים, כפי שאכן קרה במקרה זה. במקרים אלו, עלול הדבר להביא לפגיעה, כפי שאף קרה באירוע המתואר לעיל. עמד על כך כב' השופט א' שהם במסגרת ע"פ 4815/13 **מדינת ישראל נ' מחמד אלעוקבי** (ניתן ביום 1.1.14) בצינו כדלהלן:

"...מעבר להיבט הכלכלי הנוסף בגניבת הרכוש, מדובר גם בערעור תחושת הביטחון של הציבור בצד עוגמת הנפש והבהלה שהן מנת חלקם של תושבים שלווים, הנפגעים כתוצאה מביצוע עבירות מעין אלה. כפי שציין השופט ח' מלצר בע"פ 7453/08 מדינת ישראל נ' אואזנה (21.12.2008): "כינוי עבירות של פריצה וגניבה מבתיים, רק כ'עבירות נגד הרכוש' (כפי שמקובל לקרוא לעבירות מסוג זה), הינה הגדרה מוטעית. זאת מאחר שפריצה לביתו של אדם, טומנת בחובה לעיתים קרובות לא רק נזק כלכלי רב, אלא גם צער ועוגמת הנפש הנגרמים לקרבנות של עבירות אלה. הנה כי כן, אין מדובר בעבירות נגד רכוש גרידא, אלא בעבירות המפרות את פרטיותו של האדם בצורה הגבוהה ביותר. זאת ועוד הגדרת עבירות אלו כ'עבירות רכוש', נותנת תחושה מצמצמת וקונוטציה שגויה - לסובבים, באשר למהות העבירות שהתבצעו, הפוגעות במהות המתמצית באמירה: 'ביתו של האדם - מבצרו'. ברגע שביתו של אדם נפרץ, תחושת חוסר אונים וחוסר ביטחון ממלאת את ליבו. הנה כי כן, הפריצה אינה רק לבית - מבחינה פיזית, אלא בעיקרה חדירה לתוך התא האישי-משפחתי השמור ביותר של האדם".[...]. כשיקול נוסף לחומרה, יש לזקוף לחובת המשיב גם את העובדה כי הוא הצטייד בסכין טרם כניסתו לבית. הצטיידות זו הכניסה לזירת האירוע מימד מסוכן ביותר, וכאשר המשיב נתקל במתלונן הוא בחר להיאבק בו, כשהוא מחזיק בסכין, תוך התעלמות מקריאות להניח את הסכין מידיו. אכן, המשיב לא תכנן לעשות שימוש באלימות כלפי בני הבית, אך האפשרות כי יתפתח עימות עם מי מהם, הינה תולדה טבעית של עצם ההתפרצות[...]."

מעיון בפסיקה הנוהגת, בעבירות בגין הורשע הנאשם דכאן, עולה כי קיימת ביחס אליהן קשת רחבה של עונשים. כב' השופט רובינשטיין עמד כך - בהתייחסו לעבירת השוד - במסגרת ע"פ 4841/13 **עומר ספי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 6.2.14) בצינו כדלהלן:

"באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנודע, לובשת עבירת השוד פנים וצורות רבות וקביעת מתחמי הענישה ההולמים בגינה מגוונת; אך פטור בלא כלום אי אפשר (בבלי, חולין כז ע"ב), ואת המסגרת קבע כמובן המחוקק בקביעת 'תג העונש' לעבירה זו - אין זהה דינה של עבירה שנעברה תוך פגיעה פיסית אלימה לעבירה שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; אין זהה דינה של עבירה שנעברה לאחר תכנון והכנה מוקדמים לעבירה אקראית-ספונטנית; אין זהה דינה של עבירה שנעברה בחבורה לדינה של עבירת אדם יחיד; אין זהה דינה של עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק, חם או קר, לעבירה שנעשתה ללא שימוש בנשק; אין זהה דינה של עבירה חד פעמית למסכת שיטתית של עבירות [...]."

כך למשל, בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 5235/12 **אבי יפרח נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 16.7.13) דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, במסגרתו הושת על המערער עונש מאסר **בן 48 חודשים לריצוי בפועל** (כולל הפעלת מאסר מותנה בן 5 חודשים שירוצה בחופף). עונש זה הוטל על המערער בגין ביצוע, על פי הודאתו, של עבירות שעניינן **ניסיון התפרצות לבניין שאינו מקום מגורים** לפי סעיף 407(א) בצירוף לסעיף 25 לחוק העונשין; **וניסיון שוד** בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין. עובדות מקרה זה לימדו, כי המערער (**בעל עבר פלילי**) הגיע לחנות תכשיטים כשהוא אוחז בידו מוט ברזל והחל להכות מבחוץ את חלון הראווה של החנות פעם אחר פעם בכוונה לשדוד את החנות. בעל החנות אשר שהה בה באותה העת ביקש מהמערער שיחדל ממעשיו. בתגובה, המערער הורה לו לשתוק והמשיך להכות בחלון. לאחר שהחלו להתקהל באזור עוברי אורח - נמלט המערער מהמקום. עוד באותו היום, לאחר האירוע המתואר לעיל, הגיע המערער אל חנות תכשיטים נוספת כשהוא אוחז בידו מוט ברזל ונכנס אל החנות בשעה שנכחו בה בעלי החנות ולקוחות נוספים. המערער

צעק אל עבר בעלי החנות "תביאו כסף או זהב או שאני מתחיל לשבור" כשהוא מניף את מוט הברזל בידו. שוטר אשר שהה בחנות הצליח לאחוז במערער, חילץ את מוט הברזל מידי, והוציאו מן החנות. המערער נמלט בריצה מן המקום.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 4178/13 **מחמוד אבו נאב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 12.2.14) דחה בית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, במסגרתו הושת על המערער עונש מאסר **בן 28 חודשים לריצוי בפועל**. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצוע של עבירות שעניין **שוד בנסיבות מחמירות והתפרצות לבניין שאינו מקום מגורים** או תפילה, עבירות לפי סעיפים 402(ב) ו-407(ב) לחוק העונשין. עובדות מקרה זה לימדו, כי המערער הגיע ברכבו יחד עם שלושה אחרים לסניף "ארומה" בירושלים. המערער עצר את רכבו בסמוך לסניף ומתכוון ירדו האחרים. המערער המשיך בנסיעה וביצע סיבוב פרסה, כך שרכבו פנה כעת לכיוון היציאה מן הרחוב. במקביל, התפצלו השלושה כך שאחד מן האחרים נעמד בסמוך לסניף, על-מנת לתצפת ולאבטח את הפריצה, ואילו שניים ניגשו לחלון הסניף, כאשר אחד מהם השליך סלע לעבר החלון - פעמיים - עד שהצליח לנפצו. לאחר מכן, נכנסו לסניף דרך החלון והחלו לעקור את קופות הסניף ממקומן. בתוך כך, הגיע למקום עובד של הסניף (המתלונן) על-מנת לפתוח אותו. אחד מהאחרים הבחין במתלונן מגיע ופנה אליו בשאלה להיכן הוא הולך, המתלונן השיב כי הוא בדרכו לעבודה בסניף, ובתגובה הכה האחר את המתלונן וכן בעט בו. בעקבות כך נפל המתלונן לרצפה. מיד לאחר מכן עלו כולם לרכב ונמלטו מהמקום. בקופות שנטלו המערער האחרים, נמצאו כ-2,000 ₪, כרטיסי ארומה של לקוחות וכן שיקים. בפרשה זו הודגשו לחומרה הנתונים העובדתיים לפיהם העבירות בוצעו תוך תכנון מוקדם, במסגרת חבורה.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 4815/13 **מדינת ישראל נ' מחמד אלעקובי** (ניתן ביום 1.1.14) קיבל בית המשפט העליון (באופן חלקי) את ערעור המדינה על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, במסגרתו הושת על המשיב **עונש מאסר בן 30 חודשים לריצוי בפועל**. עונש זה הוטל על המשיב, בגין ביצוע, על יסוד הודאתו, של עבירות שעניין **שוד בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, **כניסה והתפרצות למקום המשמש למקום מגורים או תפילה**, לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין; **ושהייה שלא כדין**, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952. עובדות מקרה זה לימדו, כי המשיב הגיע בשעות הלילה המאוחרות אל בית בעיר באר שבע (ללא אישור כניסה כדין לישראל) במטרה להתפרץ אליו ולגנוב מתוכו רכוש. המשיב התפרץ אל הבית, לאחר שקרע את רשת חלון המטבח, פתח את החלון ונכנס אל הבית כשהוא מצויד בסכין. באותה עת, ישנו בעלי הבית במיטתם. בנו של בעל הבית (המתלונן) אשר שמע רעשים בוקעים מגרם המדרגות, קם ממיטתו, יצא מחדרו, והבחין במשיב. המתלונן נטל מחדרו פטיש וחזר לכיוונו של המשיב. משהבחין בו המשיב, הוא הניף את סכינו לעבר גופו של המתלונן, אך הלה אחז בידו מתוך ניסיון לחלץ ממנו את הסכין. במהלך המאבק בין השניים, הם נפלו במדרגות הבית לקומה הראשונה. המתלונן המשיך בניסיונותיו להוציא את הסכין מידי של המשיב. בעיצומו של המאבק הגיעו למקום הוריו של המתלונן, בעוד המשיב דורש שייפתחו לו את הדלת ומזהיר את הנוכחים לבל יזעיקו את המשטרה. בין לבין, נמשך המאבק בין המשיב למתלונן. לבסוף, נחלץ המשיב מידי של המתלונן, השליך את הסכין ונמלט מהמקום. תוך כדי מנוסתו, נטל המשיב שני פנקסי צ'קים טלפון סלולארי ומחשב נייד. למתלונן נגרמו חבלה ונפיחות בחזה שמאל, חתך בכף ידו ובאמת ידו. בית המשפט העליון, קיבל כאמור באופן חלקי, את ערעור המדינה. צוין, כי לא הובא לידיעת בית המשפט המחוזי דבר הליך נוסף שהתנהל בעניינו של המשיב, ומשכך, נזקף לזכותו עברו הנקי ודבר מאסרו הראשון. כשאלו היו פני הדברים, הורה בית המשפט העליון כי 8 חודשים (מתוך עונש המאסר שנגזר על המשיב בתיק האחר) יצטברו לעונש שהושת על המשיב בגין פרשה זו, כך שהוא ירצה **38 חודשי מאסר לריצוי בפועל**.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 4125/14 **תאופיק חרב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 6.1.15) קיבל בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, במסגרתו הושת על המערער עונש מאסר בן 30 חודשים לריצוי

בפועל ועונשים נלווים אחרים. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצועה של עבירה שעניינה **ניסיון לבצע שוד** לפי סעיפים 402(א) ו-25 לחוק העונשין. עובדות מקרה זה לימדו, כי המערער נכנס למכולת בשפרעם שבבעלות משפחתו של המתלונן וביקש לרכוש חפיסת סיגריות. המערער מסר למתלונן שטר של 200 ₪ וכשהמתלונן פתח את הקופה כדי להכניס את השטר הוציא המערער חפץ מפלסטיק הנחזה להיות אקדחנופף בו לעבר המתלונן ודרש שימסור לו את הכסף שבקופה. המתלונן סירב לעשות כן ונטל את אקדח הפלסטיק מידי המערער. המערער לא אמר נואש, הוא נאבק במתלונן תוך שהוא אווז בגופו ומנסה לקחת את הקופה אך המתלונן החזיק בה ולא הירפה וכן הדף את המערער, עד שזה ברח מן המקום. בית המשפט העליון כאמור קיבל את הערעור והעמיד את עונשו של המערער על **24 חודשי מאסר לריצוי בפועל**. צוין, כיעונש זה משתלב במדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, והולם את נסיבותיו הפרטניות של המקרה כמתואר לעיל.

בפרשה שנדונה במסגרת רע"פ 4338/15 **פראג'י כהן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 23.6.15) דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז בלוד, שבמסגרתו נדחה ערעור המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום בנתניה. בית משפט השלום השית על המבקש עונש בן **12 חודשי מאסר לריצוי בפועל (6 חודשים בגין מעשיו בפרשה זו ו-6 חודשים נוספים אשר הופעלו בגין מאסר מותנה)**. עונש זה הושת על המבקש בגין ביצועו, על יסוד הודאתו, של עבירות שעניינן **פריצה לרכב וגניבה מרכב**, לפי סעיפים 413 ו-413ד(א) לחוק העונשין. המבקש פרץ לרכב על ידי ניפוח חלון הרכב וגניבת תיק ובו כרטיס אשראי, מסמכים ו-400 ₪ שהיו ברכב.

בפרשה נוספת שנדונה במסגרת עפ"ג 40239-08-15 **מדינת ישראל נ' סאהג'יאן** (ניתן ביום 11.11.15) דחה בית המשפט המחוזי בחיפה ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בחיפה, במסגרתו הושת על המשיב **עונש מאסר בן 12 חודשים לריצוי בפועל** (בנוסף להפעלת מספר מאסרים מותנים, כך שעל המשיב הושת עונש מאסר של 24 חודשים לריצוי בפועל). עונש זה הוטל על המערער בגין ביצועו, על יסוד הודאתו, של עבירות שעניינן **כניסה והתפרצות למקום מגורים או תפילה**, לפי סעיף 406(א) לחוק העונשין; **גניבה** לפי סעיף 384 לחוק העונשין; **והפרת הוראה חוקית** לפי סעיף 406(א) לחוק העונשין. עובדות המקרה לימדו, כי במסגרת תיק זה התבררו שני כתבי אישום שצורפו יחדיו. כתב האישום הראשון התייחס לשני אירועים בהם התפרץ המשיב לבית הכנסת "תפארת ישראל" בחיפה. במועד הראשון מבין השניים, התפרץ המשיב לבית הכנסת ועקר מדחן הצמוד למזגן שהיה במקום (המדחן הכיל מטבעות לצורך הפעלת המזגן). במועד השני, נכנס המשיב, פעם נוספת, לאותו בית הכנסת, עקר מדחן נוסף ממקומו, אך לא נטל אותו או כל דבר אחר. במסגרת התיק השני צוין, כי המשיב התפרץ לבית בעיר באר שבע, בכך שפתח את דלת הבית שהייתה סגורה אך לא נעולה, נכנס לבית וגנב מכשיר פלאפון מסוג סמסונג שהיה מונח על השולחן. בית המשפט המחוזי מצא שלא להתערב בגזר הדין, למעט הארכת המאסר המותנה; והפעלתו (בחופף לעונש) של מאסר מותנה נוסף (בן ארבעה חודשים).

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

נפנה מכאן לעיין בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט' לחוק העונשין). אין ניתן לומר על מעשיו של הנאשם שהללו לא היו מתוכננים. הדבר ודאי נכון ככל שהדברים נוגעים לאירוע השני המתואר לעיל. הנאשם בחר להיכנס לחצרות המתלוננים, לפתוח את דלת כלי-הרכב, לחפש רכוש בעל-ערך וליטול סכום כספי שאותו מצא; הוא החליט להיכנס לחצר נוספת ושם ליטול כבלי מתכת ולהעמיסם על עגלה. **מוכן אני להניח לטובתו שלא תכנן כלל ועיקר לפגוע במתלונן ולפצעו. עם זאת, משהחליט לבצע את ההתפרצות, חייב היה ליטול בחשבון את האפשרות שבעל הנכס יבחין בו ויצא לקראתו; במצב זה הוא בחר לתקפו.**

חלקו של הנאשם בביצוע העבירות - בלעדי. כתוצאה ממעשיו של הנאשם עלולים היו להיגרם נזקים כלכליים כמו גם גופניים לקרבנותיו. **בפועל, הנזק שנגרם כלל פציעה באורח 4 ס"מ בזרועו של המתלונן.** נזקי רכוש משמעותיים לא נגרמו. הכסף שאותו נטל נתפס בידי המשטרה; הכבלים שאותם ביקש ליטול אף הם נותרו מאחור.

הנאשם עשה את שעשה ממניע כלכלי; לדבריו, בהיותו נכה, המתקיים מקצבה מזערית של הביטוח הלאומי, אב לשלושה ילדים קטינים (בני 3-5 שנים) ומכור לסמים (וצורך, אפוא, תחליפי סם) הוא מצוי במצב כלכלי קשה וביקש באמצעות מעשה ההתפרצות והגניבה לדאוג לפרנסת משפחתו. **הנאשם הבין היטב את מעשיו ואת משמעותם; הוא יכול היה וצריך היה להימנע מלבצעם.**

בהתחשב במכלול השיקולים הללו, בערכים החברתיים, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה ובנסיבות ביצוע העבירות, מצאתי כי **מתחם העונש ההולם נע בין 12 לבין 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל**, לצד עונשים נלווים.

הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

מכאן, אעבור לעיין **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (המנויות בסעיף 40יא לחוק העונשין) וזאת במגמה לגזור לנאשם עונש מתאים, המביא בחשבון את נסיבותיו האישיות.

ריצוי עונש מאסר יפגע בנאשם, הסובל מבעיות רפואיות פועל יוצא של תאונת-עבודה בה היה מעורב; פגיעת המאסר במשפחתו של הנאשם היא מהותית לנוכח גילם של ילדיו וקשייה הכלכליים הקשים של משפחתו. **הנאשם נטל אחריות על מעשיו ומעוין, לדבריו, לחזור למוטב.** הוא **שיתף פעולה עם רשויות החוק, הודה באשמה, הביע חרטה וחסך זמן שיפוטי.**

אין ספק, שלנסיבות חייו הקשות של הנאשם, כמפורט לעיל, הייתה השלכה והשפעה על היגררתו של הנאשם לבצע את מעשי-העבירה.

עברו הפלילי של הנאשם מכביד. זמן קצר בלבד לפני ביצוע מעשי העבירה הוא שוחרר מריצוי מאסר בגין עבירות דומות. תלוי ועומד נגדו עונש מאסר מותנה בן 10 חודשים שהוא בן-הפעלה. בעברו שורה ארוכה של עבירות אחרות: עבירות סמים, עבירות אלימות, איומים, זיוף וגניבה. בגין חלקן הוא אף ריצה עונשי מאסר. למרבה הצער, העונשים (ובכללם עונש מאסר מותנה) אשר הוטלו עליו עד כה לא הרתיעוהו. הדבר מדאיג, ומחייב החמרה בענישה. ניסיונותיו להשתקם מהתמכרותו לסמים (או לתחליפי-סמים) מהווה פתח מסוים של תקווה אך אין זו אלא קרן אור בודדת בתמונה הכללית, שהיא למרבה הצער, חשוכה למדי.

סוף דבר

בהתחשב במכלול השיקולים הנ"ל מצאתי לנכון להטיל על הנאשם בגין שורת העבירות שבביצוען הורשע עונשים כדלקמן -

א. 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

ב. מופעל בזאת עונש מאסר מותנה בן 10 חודשים (אשר הוטל במסגרת ת.פ. 25386-03-16) במצטבר לעונש האמור, כך שיהא עליו לרצות 28 חודשי מאסר בפועל מיום מעצרו.

ג. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת אלימות או עבירת רכוש מסוג פשע.

ד. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת אלימות או עבירת רכוש מסוג עוון.

ה. קנס בסך 1,000 ₪ אשר ישולם עד יום 1.1.18. לא ישולם הקנס במועדו, ירצה הנאשם 10 ימי מאסר תמורתו.

ו. פיצויים בסך 2,000 ₪ למתלונן בתיק זה אשר ישולמו עד יום 1.1.18.

ז. אני מורה על החזרת הסכום הכספי שנתפס אצל הנאשם (1,000 ₪) לידי המתלוננת.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ו תמוז תשע"ז, 20 יולי 2017.